

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ЗОРА 1860"

Република БЪЛГАРИЯ ,8800 гр.Сливен площад „Хаджи Димитър „ №1;

e-mail: zora1860@abv.bg

Изх.№ 12 / 27.02.2026г.

Приложение 1

ДОКЛАД

за творческата и административната дейност
на Народно читалище „Зора 1860“ – гр. Сливен
за 2025 година

Уважаеми госпожи и господа,
уважаеми членове на Народно читалище „Зора 1860“ – Сливен,

Преди да премина към отчетния доклад, от името на Настоятелството искам да Ви поздравя с „Добре дошли“ и да Ви благодаря, че отделихте от своето време, за да присъствате на днешното редовно годишно отчетно събрание и да работите за благото на читалището през изминалата 2025 година. През 2025 година Народно читалище „Зора 1860“ – Сливен отбеляза своята знаменателна годишнина – **165 години от основаването си**. Интересен факт е, че откриването на библиотеката предхожда основаването на читалището. Тя започва да съществува още през периода **1854–1855 г.** и се явява предвестник на създаването на това гражданско обединение и духовно средище, което събира будните и образовани жители на града. През 2025 година отбелязахме – **170 години библиотека „Зора“ и 65 години от създаването на Обединена школа по изкуствата „Мишо Тодоров“**.

Създадено през далечната 1860 година, читалище „Зора“ се утвърждава като духовно средище, от което водят началото си всички културни институции в град Сливен – театър, художествена галерия, музей и симфоничен оркестър. С неговата дейност са свързали съдбата си бележити сливенци – радатели за опазване на българската култура и за духовното въздигане на града.

В настоящия отчетен доклад Настоятелството представя дейността на Народно читалище „Зора 1860“ през 2025 година. Всички прояви от годишната програма преминаха под знака на **165 години от създаването на читалището и 170 години от създаването на библиотека „Зора“ и 65 години от създаването на ОШИ „Мишо Тодоров“**.

Читалището е място, отворено за всички – от най-малките до най-възрастните. Именно тук хората свободно общуват с различните изкуства и се занимават с творчество.

Нашето читалище е едно от първите учредени читалища в Южна България и петото по дата на учредяване в страната. Каго достойни продължители на

възрожденските си предшественици днес можем с основание да заявим своето място сред значимите културни институции в град Сливен и в Република България.

Настоящият доклад обобщава най-важните моменти от работата на читалището, приоритетите, целите и задачите, разработени в изпълнение на Закона за народните читалища и Календара на културните събития и чествания за 2025 година.

В своята организационна и практическа дейност Настоятелството се ръководи от Устава на читалището, Закона за народните читалища и решенията на Общото събрание.

I. Основни културни прояви и инициативи през 2025 година посветени на годишнините 165 г. НЧ „Зора“, 170 г. от създаване на Библиотека „Зора и 65 г. ОШИ „Мишо Тодоров“

24.03.2025 г. – Освещаване на реновираната зала „Зора“ от Негово Високо Преосвещенство Сливенския Митрополит Арсений, с участието на СХ „Добри Чинтулов“. Всички служители на читалището, приятели и гости бяха благословени от ръката на владиката, а обновената зала бе осветена. Кметът Стефан Радев преряза лентата на символичното ново начало и нов живот на любимата на сливенци зала „Зора“.

09.06.2025 г. Празничен концерт-спектакъл „Дух. Слово. Памет.“ по повод 165 години НЧ „Зора 1860“ – Сливен, 170 години библиотека „Зора“, 65 години Обединена школа по изкуствата „Мишо Тодоров“. В Деня на Свети Дух, патронния празник на читалището, представихме за първи път пред публика:

Премиера на документален филм „Зората на Зора“ по сценарий на Дора Пондалова;

Представяне на НОВ ХИМН НА ЧИТАЛИЩЕТО „Зора зори над бряста стария“ – музика: Иван Кавръков, текст: Христо Батинков, изпълнен от СХ „Добри Чинтулов“;

На тържествена церемония дарителите, спомогнали за осъществяването на проекта за обновяване на зала „Зора“, бяха удостоени с юбилеен плакет 165 г. читалище „Зора“ и благодетелни грамоти. Благодарим на г-н СТЕФАН РАДЕВ - Кмет на Община Сливен за неговата отдаденост и ангажираност към културното развитие на местната общност и подкрепа за нашия проект; на г-н ДИМИТЪР МИТЕВ - Председател на Общинския съвет Сливен, за съдействието и институционалната подкрепа; на архитектите ТИХОМИР ТАШКОВ и МАРИЯ ТАШКОВА, които безвъзмездно вложиха професионализъм, въображение и грижа в архитектурното обновяване на залата; на MARTIN СТЕФАНОВ и СТОЯН ХРИСТОВ от Строителна фирма „ГЕО КРИ“ ЕООД, които вложиха много лични усилия в проекта и извършиха основната ремонтна дейност на залата; на „ДЕКОТЕКС“ АД - за подкрепата за реализация на обновяването на залата; на г-жа ПЕПА ДАНЕВА - щедър дарител; верен приятел на читалището; на г-н МИХАИЛ МИХАЙЛОВ – управител на Фирма „ММ и Т-Бест“ ЕООД- за неговата щедрост и подкрепа, за комфорта и гостоприемството; на СЕМЕЙСТВО АСПАРУХ И НАДЕЖДА ПАНОВИ – за личната им съпричастност в дейността на читалище „Зора“; на сливенския скулптор Цветан Цветков – дарил ни бюст на Мишо Тодоров, на г-н НИКОЛАЙ АПРИЛОВ - обичан актьор и режисьор, започнал своята творческа кариера в Сливен, създател на вдъхновяващия детски театър.

В празничния концерт специален гост бе оперната прима **ДАНИЕЛА ДЯКОВА** – мецосопран, в съпровод на рояла Галина Апостолова, Смесен хор „Добри Чингулов“ – диригент и солист – тенор Георгиос Филадельфевс, корепетитор Веселина Атанасова. В програмата на концерта взеха участие и възпитаници на ОШИ „Мишо Тодоров“: София Йовчева, Роси Йовчева и Димана Атанасова от класа по цигулка с преподавател Елена Попова; Ана-Мария Асенова от класа по пиано с преподавател Величка Ченова; Дария Димитрова от класа китара и вокално изкуство – преподавател Иван Кавръков; Балет „АДАЖИО“ – балетен педагог Наталия Хаджикостова; Школа за народно пеене „АЕДА“ – преподавател Велина Стайкова;

09.06.2025г. във фойето на залата – изложба „Зора“ през годините – история на читалището и зала „Зора“.

23.10.2025 г. – в зала „Зора“ се проведе ученически тематичен куиз, посветен на 170 години от създаване на библиотека „Зора“, 165 години от създаване на НЧ „Зора 1860“ и 65 години обединена школа по изкуствата „Мишо Тодоров“.

В куиза взеха участие ученици от ППМГ „Добри Чингулов“ в състав: Витан Йорданов, Ралица Иванова, София Митева, Никол Димитрова и Кристиан Мъндев и ученици от ПХГ „Дамян Дамянов“ в състав: Димитър Митев, Венета Гинева, Михаил Йорданов и Тодор Стоянов. Куизът се проведе в два етапа, в които учениците демонстрираха своите знания за историята, традициите и постиженията на най-стария културен институт в Сливен.

Жури в състав: г-н Минко Стефанов – председател на НЧ „Зора 1860“ и заслужил читалищен деятел, г-жа Добринка Славова – специалист от Регионален исторически музей – Сливен и Г-н Даниел Андров – преподавател по история в 12 – то училище „Елисавета Багряна“ – Сливен, оценяваха отговорите на участниците.

Между двата етапа, участниците и публиката се насладиха на изпълнението на Антонио Русинов на пиано, който изсвири „Българско рондо“ от Мишо Тодоров и на Младежка вокална група „Зора“, които артистично изпяха „Песен за Сливен“.

Всички участници в проявата получиха награда от НЧ „Зора 1860“.

31.10.2025 г. – Концерт спектакъл „Музика от Сърцето“ - 135 години от рождението на Мишо Тодоров и Деня на народните будители със специалното участие на международно признатата цигуларка Кремена Оксенбург, която свири на цигулката на Мишо Тодоров. По съвместна инициатива на ръководствата на читалище „Зора“ и РИМ – Сливен, инструментът бе реставриран и след 50 години мълчание отново зазвуча в ръцете на Кремена Оксенбург, под съпровода на пиано на маестро Георгиос Филадельфевс. В програмата на концерта бяха включени произведения на Мишо Тодоров и български композитори.

По повод годишнината Народно читалище „Зора 1860“ и библиотека „Зора“ издадоха био-библиографията:

„Апотеоз на сливения музикален дух. Памет за Мишо Тодоров“.

II. Библиотечно и информационно обслужване

Към 31.12.2025 година фондът на Библиотека „Зора“ възлиза на 109 598 библиотечни единици и е с хронологични граници от XVI век до днес. Съдържа книги, периодични издания, графични издания, ръкописи, CD, DVD, грамофонни плочи. През 2025 година

във фонда са постъпили 1067 броя библиотечни материали на стойност 17 548,99 лева /от тях 3300,82 лева (177 броя книги) са от бюджета на читалището; 14 248,17 лева (906 броя книги) са дарения от издателства и граждани. Отчислени от фонда са 1017 броя библиотечни документа, като физически изхабени. Периодичните издания, вестници и списания, абонирани през 2025 година, са 14 броя заглавия. Старопечатните български книги и периодика от фонд „Редки и ценни издания“ са 712 тома (593 тома – книги и 119 тома – периодични издания). Библиотеката притежава и няколко ръкописа.

Регистрираните читатели през 2025 година са 3997 човека, а посещенията в библиотеката са 28740. Информационните справки (вкл. и on-line) са 2700 броя. Заетите от читатели библиотечни материали са 53234 броя.

Съгласно Наредба N3/18.11.2014 г. за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд, изд. от Министерство на културата е извършена годишната инвентаризация на основен фонд на старопечатните издания в Библиотека „Зора“, основен фонд на книгите от периода 1879-1944, основен фонд на редки и ценни издания, основен фонд на периодиката до 1944 година, краезнание и по репрезентативния метод на 5 % от останалата част от фонда, като не са установени липси.

В библиотеката има пълна автоматизация на дейностите – регистрация на читателите, обработка, каталогизация, бази данни: книги, статии, краезнание, периодични издания за трайно съхранение. Поддържат се и се актуализират електронните каталози и картотеки на библиотеката с модули „Книги“- 31098 записа, „Аналитични описания на статии“- 15619 записа, „Краеведски материали“ – 8591 записа, „Периодика за трайно съхранение“- 388 записа/заглавия, „Регистрация на читатели“- 7604 записа. Текущо в електронните бази данни на тези модули се отразяват новите постъпления и се разкриват аналитично подбрани издания сборници и периодичен печат. Специализираният библиотечен софтуер, с който работим в режим на локална мрежа и представяне на каталози в интернет е вече остарял и не е съвместим с най-новата версия на операционната система Windows. Закупуването на новата версия на програмата е най-неотложният технологичен проблем на библиотеката.

Поддържат се и се изпълняват важните за потребителите ни услуги в основния сайт на библиотеката - <https://zora-sliven.net> - онлайн каталог, новини, обществена информация в полза на гражданите, виртуална справочна служба. Библиотеката поддържа страница във Фейсбук - @biblioteka.zora - с ежедневно публикувани разнообразни образователни, краеведски и информационни материали. Осигурено е и неограничено безплатно ползване на Интернет за читателите – в читалня и в детски отдел. Поддържа се (от 2018 г.) и още един сайт – блог на библиотеката - <https://blog.zora-sliven.net> , който текущо събира материали, подготвени от екип на „Зора“ в рубрики *Личности, Събития, Факти, Сливенският Димитровден, Сливенски огньове, Изложби, Видео блог, Литературен салон, Дигитална библиотека*. Посещенията в него са 148119.

През 2025 бе одобрен проектът ни от Министерство на културата „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” в размер на 4980,00 лв, но впоследствие министерството намали на половина одобрените суми на всички кандидатствали библиотеки и така бяха одобрени по проекта само 1986,00 лв. Сумата е предназначена за закупуване на книги. Проектът не е изпълнен, защото министерството не преведе парите до края на 2025 година.

ЧАСТ I

А. Културно-образователни събития и дейности, организирани от библиотеката:

През тази година Библиотека „Зора” чества 170 години от създаването на първата обществена библиотека в Сливен. За да остане следа във времето и върху книгите, отбелязването на годишнината започна с поставянето на специален графичен знак – юбилеен печат върху заглавната страница на всяка книга, която постъпва във фонда на библиотека „Зора” през 2025 г. Като символична препратка към начина, по който е създадена библиотеката – силна ангажираност, желание и стремеж на местната общност към просвета и образование, Народно читалище „Зора 1860” и Националната художествена гимназия „Димитър Добрович”, организираха вътрешен конкурс за графичен дизайн на юбилеен печат на библиотека „Зора” сред учениците на училището. Изискванията към участниците бяха: съобразяване с целите на конкурса, ясна концепция, недвусмисленост и яснота на посланието, оригинална идея и креативност, художествена и естетическа стойност.

На 14 януари 2025г. се проведе заседание на журито в състав: Председател – д-р Йордана Куршумова; Членове: Кирил Стоянов, Анжела Терзиева, Данелина Косева, Благовеста Желязкова, Мариета Главчовска, Минко Стефанов.

На 29 януари 2025 година се проведе церемонията по обявяване на резултатите от конкурса. Народно читалище „Зора 1860” осигури наградите по регламент: Първа награда – 350,00 лв и поощрителна награда – 150,00 лв., грамоти и книги за всички участници.

Първата награда спечели **Ивайла Дженева – 12 клас, а поощрителната – Габриела Ибрямова – 9 клас**. Всички участници в конкурса получиха грамоти. Победителката в конкурса Ивайла Дженева постави юбилейния печат, създаден от нея, на първата за 2025 година книга, постъпила в библиотеката.

Българската национална телевизия направи пряко включване от библиотека „Зора” за събитието в предаването „България в 60 минути”.

През януари представихме постични сборници на сливенския поет Стефан Стоянов, с участието на Валентина Димитрова и Соня Келеведжиева.

През м.февруари не бяха проведени събития, поради проблем с отоплението в зала Читалня.

През цялата година редовно са подреждани витрини и изложби, свързани с бележити дати, личности и събития (по календарен план) в различните отдели на библиотеката.

През март участвахме в откриването на обновената зала „Зора“ с освещаване от владиката и изложба „Зала „Зора“ – емблема на духовност и култура за Сливен“, подготвена от библиотеката в 10 постера и 6 витрини, както и във виртуален вариант в блога.

В читалня, през март проведохме Един по-различен учебен час по възрожденска литература, илюстриран с подходящи издания. Гостуваха ни петдесет ученика от 9 клас с преподавател Дочка Петрова. Библиотекарите им разказаха историята на създаването на читалището и библиотеката – най-важното културно средище на сливенското Възраждане. Учениците разгледаха и най-новата ни изложба „Зала „Зора“ - емблема на духовност и култура в Сливен“, експонирана във фойето на залата по повод обновяването на това културно пространство.

За поредна година с успех бе проведена и забавната игра в библиотеката – „Търсачи на съкровища“ (станала традиционна за нашата библиотека) - под формата на състезателна игра, подготвена от библиотекарите, разделени на три отбора децата се научиха да се ориентират бързо и да намират определени заглавия от библиотечния фонд по предварително зададените условия. Във всяка книга имаше скрито „съкровище“ под формата на част от изображение, необходимо за подреждане на пъзел. Участниците този път са от 6 клас на III ОУ „Д-р Иван Селимински“ с преподавател Йоана Динева.

С второкласниците от ОУ „Димитър Петров“ с преподаватели Стойка Йорданова и Кина Радева проведохме беседа за библиотеката и направихме децата наши читатели.

На 21 март отбелязахме Световния ден на поезията със две събития в детски отдел и читалня. Децата от II а клас от ОУ „Д-р Иван Селимински“ с класен ръководител Анна Илиева прочетоха любими стихове и изпълниха песни посветени на поезията, а в читалня ни гостуваха поетесата Валентина Димитрова и членове на Съюза на независимите български писатели, които ни подариха част от творбите си.

През март в читалня ни гостува писателят Христо Банов, който представи книгите си „Кречеталото“ и „Докоснат“.

През март библиотеката гостува и организира Творческа работилница за изработване на книгоразделители в ОУ „Д-р Иван Селимински“. Децата от I „а“ и I „в“ класове с класни ръководители Мирослава Тенева и Гергана Василева с интерес и усърдие изработиха красиви книгоразделители, а след това се запознаха с Молбата на книжката и споделиха кои са любимите им четива. Учениците от I „в“ клас получиха подарък - читателски карти.

През април библиотеката организира Творческа работилница за изработване на книгоразделители в ОУ „Димитър Петров”. Наши домакини бяха децата от II а клас с преподаватели Стойка Йорданова и К.гна Радева.

По повод годишнината от създаването на Библиотека „Зора”, на 23 април 2025 година, съвместно с Централна библиотека на БАН, бе открита книжовно-документална изложба под надслов „Слово и дух : книжовната памет в колекциите на Библиотека „Зора” - Сливен”, представяща ценните издания, съхранявани във фондовете ѝ.

Събитието се откри от д-р Силвия Найденова, директор на Централната библиотека на БАН и Минко Стефанов, председател на Народно читалище „Зора 1860”. Приветствено слово произнесе Николай Дойнов, председател на Съюза на народните читалища. Изложбата бе представена от Мариета Главчовска, главен библиотекар на Библиотека „Зора”. На откриването присъстваха и заместник председателя на БАН проф. Щелиян Щерионов, проф. Стоян Денчев, председател на Съвета на настоятелите на Университета по библиотекознание и информационни технологии и директор на Института по информация и сигурност, доц. Анета Дончева, проф. Венцислав Велев, Красимир Недев – член на Висшия адвокатски съвет и на Обществения съвет към Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий” и др.

Министърът на културата Мариан Бачев изпрати поздравителен адрес по повод събитието. Поздравителен адрес и цветя изпратиха и семейство Надежда и Аспарух Панови, наследници на дарителя Начо Планински - общественици и приятели на библиотеката.

Изложбата бе експонирана в София, в сградата на Българската академия на науките. Съдържаше петнадесет постера, както и избрани оригинали от колекция „Редки и ценни издания” в хронологични граници от XVI век до 1944 година – гръцки, църковно-славянски, български старопечатни и чужди книги, първи издания на български класици, краеведски материали. В експозицията се проследяват развитието на колекцията и библиотеката.

В края на вечерта по повод годишнината домакините от библиотеката на БАН дариха петдесет книги за обогатяване на фондовете на библиотека „Зора“.

За тези, които не можаха да присъстват на изложбата библиотеката предлага виртуален вариант на част от изложбата тук

На 29 април в Детски отдел се проведе състезанието „Търсачи на съкровища в библиотеката” Участваха деца от 5 клас на III ОУ „Д-р Иван Селимински” с преподавател Коци Петкова.

На 13 май се състоя една приятна вечер в Библиотека „Зора” с аромат на кафе, организирана съвместно със сдружение „Ти си Сливен”. Темата на събитието от цикъл „ПЕРСПЕКТИВИ” на ентузиастите от сдружението бе кафе култура, беседа и дегустация с Георги Желязков - единствения в България бариста инструктор от

световната Specialty Coffee Association и треньор на италианската Espresso Academy. Научихме доста интересни неща за най-популярната напитка и начините за правилното ѝ приготвяне.

На 14 май в детския отдел на библиотеката ни гостуваха децата от 1в клас на ОУ „Димитър Петров” с преподаватели г-жа Теодора Димова и г-жа Милева. Разказахме им за библиотеката - дом на книжките и как да заемат необходимите им издания. Всички получиха подарък - първата си читателска карта.

На 15 май в библиотеката отбелязахме 195 години от рождението на Панайот Хитов. Представихме книгата "Панайот Хитов: Фамилиарни забележки. Спомени. Живи картини" Наши гости бяха проф. Вера Бонева - рецензент на изданието и д-р Веселина Антонова-съставител.

На 20 май ни гостуваха ученици от 2 клас на ОУ „Д-р Иван Селимински“ в град Сливен с преподавател Анна Илиева. Те избраха библиотека „Зора“, за да се включат символично в инициативата на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките в кампанията „Написаното остава. Пиши правилно!“ , посветена на 24 май .

На 21 май проведохме Поетична вечер посветена на 24 май. По повод Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност, в читалнята на библиотека "Зора" имаше литературно четене на членовете на Съюза на независимите български писатели – Сливен. Всеки от участниците представи по две свои творби.

На 3 юни в библиотеката се състоя вълнуващо тържество по повод завършване на учебната година на първокласниците от НУ "Васил Левски" с преподаватели Ваня Иванова и Евгения Аврамова. Пред развълнуваните гости децата пяха и рецитираха. Думи на благодарност към родителите и съпричастността им към учебния процес поднесе учителката им г-жа Ваня Иванова.

На 9 юни отбелязахме празника на Св.Дух със концерт и изложба за историята на читалището.

На 12 юни представихме на новата книга "Творчески светове" /литературна критика/ на Деньо Денев.

На 26 юни ни гостуваха децата от лятна занималня на образователен център „Извън класната стая”. Разказахме им за библиотека „Зора” и за правилата за заемане на книжки.

През юни и юли се проведе традиционна занималня „Вълшебно лято” за децата от различните групи станаха наши читатели редовно посещаваха Детски отдел.

На 10 септември в читалня бе представена на стихосбирката на младата сливенска поетеса Дима Кисьова „Крилати многоточия“ с участието на лит.критик Соня Келеведжиева.

1 октомври - в България освен на 21 март, когато е световният ден поезията, имаме и тази дата, посветена на възшебното изкуство – ден, в който се прекланяме пред силата на стиха, пред красотата на езика, пред творците, които с перо ваят чувства. В библиотеката дойдоха сливенски поети, чийто стихове имаме възможността да чуем. Всички, посетили тематичната ни вечер "Поезията ни събира" получиха символичен подарък - свитък с избран от нас стих.

На **21 октомври** представихме книгата на Денчо Славов „Краят на светлината”. Романът бе представен от Валерия Тодорова – писател и журналист.

На **26 октомври**-Ден на Сливен бе подредена тематична витрина в детски отдел.

На **29 октомври** ученици от I а клас, група ЦОУД, в ОУ „Д-р Иван Селимински“, с учител Анна Илиева, гостуваха за първи път в библиотека „Зора“. Мария Ненчева от Детски отдел запозна малчуганите с историята на 170-годишната ни библиотека и им обясни какви са правилата за заемане на детски книжки. Част от децата споделиха, че са посещавали библиотеки в други градове и че много харесват книжките. Обясниха и каква е разликата между книжарница и библиотека. Един от първокласниците прочете „Молбата на книгата“ и така всички научиха как трябва да пазят книгите, които взимат у дома, за да могат да бъдат прочетени и от други техни връстници. С искрено любопитство учениците разгледаха Детския отдел на библиотеката и дори се зачетеха в някои от красивите издания. Всички първокласници получиха първите си читателски карти.

Съвместно с преподавателите Антоанета Дончева, Мария Вълкова и Виктория Вичева от ПХГ „Дамян Дамянов“ и учениците от XI б и XII а класове на 30 октомври в читалня проведохме изнесен час под надслов „Пазители на плаголицата“. Инициативата бе на Библиотека „Зора“ и бе във връзка с отбелязването на 1170 г. от създаването на първата българска азбука, организирано от Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“.

По повод 65 години от създаването на школата по изкуства „Мишо Тодоров“ на 31 октомври, бе изготвена изложба на запазени ръкописи и документи на маестро Мишо Тодоров, снимки и издания за него. Сред експонатите бе и бюст на музиканта, дарен от сливения скулптор Цветан Цветков. Представяна бе био-библиографията „Памет за Мишо Тодоров - апотеоз на сливения музикален дух“, изготвена от Библиотека „Зора“. Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Община – Сливен и със съдействието на Държавен архив – Сливен. Тя е първи опит да се представят възможно най-пълно публикациите, свързани с неговата личност, име и творчество.

На **1 ноември**- Деня на народните будители, библиотекари от Детски отдел гостуваха на децата от група „Мечо Пух“ в ДГ „Синчец“, с учители Милена Бъчварова и Мария Добрева. Малчуганите чува две от най-известните стихотворения на Добри Чинтулов. Децата разгледаха и детски книжки, посветени на пазителите на българското. Малките възпитаници на ДГ „Синчец“ получиха като подарък от библиотека „Зора“ книжки за оцветяване, посветени на сливения будители.

Отново на 1 ноември в библиотека „Зора“ гостуваха деца от клуб „Благонравие – Православие“ в ОУ „Д-р Иван Селимински“ и Детски комплекс – Сливен, с ръководител Анна Илиева. Те се запознаха с историята на празника и делото на най-известните български и сливенски будители. За д-р Иван Селимински разказа Анна Илиева, а децата разгледаха книги на видния сливенски общественик.

На 13 ноември в читалня се проведе паметна вечер, посветена на 100 години от рождението на д-р Андон Бояджиев.

Филмът „Дърворезбата – хоби на стоматолога“, любезно предоставен за събитието от д-р Емил Бояджиев, син на бележития сливенски зъболекар, потопи публиката в спомени за Човека и твореца д-р Андон Бояджиев. Лентата е създадена през 2001 г. по случай 50 години зъболекарска и 20 години дърворезбена практика и представя 40 дървопластики. Председателят на НЧ „Зора 1860“ Минко Стефанов и литераторът Валентина Димитрова говориха за д-р Андон Бояджиев като личност, общественик и писател, верен на родовите корени и Сливен. Спомени за известния сливенски лекар и творец споделиха и негови близки и приятели.

На 17 ноември Негово Високопреосвещенство Сливенският митрополит Арсений гостува на учениците от 7 „а“ и 7 „б“ класове в ОУ „Димитър Петров“ с класни ръководители Ваня Иванова и Станимира Дичева. Изнесената беседа по повод 21 ноември – Въведение Богородично и Ден на християнското семейство се проведе по инициатива на НЧ „Зора 1860“, като част от традиционното от години съвместно отбелязване на празника.

През ноември Библиотека „Зора“ се включи в инициативата Ден на четенето 2025, организирана от фондация „Четене“, фондация „Детски книги“ и сдружение „Книги и четене“. Колеги от Детски отдел гостуваха на децата от група „Мечо Пух“ в ДГ „Синчец“, с учители Милена Бъчварова и Мария Добрева. Те прочетоха пред децата Притчата за 15-те стъпала и стихотворенията „Песенчица“ на Дора Габе и „Звънченце от сребро“ на Валентина Друмева. Малките възпитаници на група „Мечо Пух“ получиха като подарък схема на родословно дърво, която сами да попълнят и да отбележат членовете на семействата си. На 27 ноември колеги от Детски отдел на библиотека „Зора“ гостуваха на децата от 1 „а“ клас на СУ „П.К.Яворов“, с класен ръководител Станислава Раднева и възпитател Цонка Василева. Децата получиха като подарък книжките за оцветяване „Ползите от четенето“ и безплатни читателски карти. На 28 ноември се проведе поредната вълнуваща среща, посветена на четенето, в ОУ „Елисавета Багряна“. Библиотека „Зора“ гостува на децата от 4 „б“ клас с класен ръководител Звезделина Георгиева и 4 „д“ клас с класен ръководител Надежда Русева.

На 20 ноември в читалня се проведе инициативата „Голямото четене в библиотеката“.

Присъстваха децата от 4 „б“ клас при НУ „Васил Левски“ с класен ръководител Петя Тодорова. Учениците споделиха с библиотекарите защо четенето е изключително важно за тях, какви книжки обичат да четат, какви са ползите от книгите. Децата обясниха и

защо обичат да посещават библиотеки, научиха повече за професията на библиотекарите.

Специален гост бе **Ники Комедвенска** - писател, поет, преподавател по БЕЛ и ръководител на Литературен клуб „Дамян Дамянов“ при ПХГ „Дамян Дамянов“. Тя разговаря с децата за предстоящата Коледа и за българските обичаи, свързани с празника. След това прочете своята коледна пиеса „Звездата, която падна на Земята“ – една прекрасна творба за малките, която ги учи, че Доброто винаги побеждава.

На **21 ноември** наши гости бяха децата от II б клас с класен ръководител Мария Пантелеева и от 3 „а“ клас с класен ръководител Стела Раданова, при НУ „Васил Левски“. Тъй като на този ден се отбелязва и празникът Въведение Богородично, библиотекарите разказаха чрез презентация библиейската история за него, обясниха какви са българските традиции и обичаи на 21 ноември, прочетоха стихотворението „Християнско семейство“.

Второкласници прочетоха пред всички стихотворенията „Песенчица“ на Дора Габе, „Звънченце от сребро“ и „Неделя“ на Валентина Друмева, „Молитва“ на Иван Кожухаров и „На градинската врата“ на Йордан Стубел. Третокласниците пък изчетоха щифетно „Приказка за бъчвата“ на Ангел Каралийчев, а след това обсъдиха с учителите си поуката от творбата. Всички, които се включиха в четенето, получиха бурни аплодисменти от съучениците си.

В последвалото състезание г-жа Пантелеева и г-жа Раданова прочетоха откъси от известни български стихотворения, а децата трябваше да познаят заглавията и авторите на творбите.

В края на събитието учителите връчиха грамоти „Читател на месеца“ в класацията на „Книговище“, на най-добрите четци от 2 „б“ и 3 „а“ класове на НУ „Васил Левски“. След награждаването преподавателите припомниха мотото на Деня на четенето: „Чети. Наистина“, а децата обещаха да четат още повече, за да са по-знаещи и можещи. Те получиха като подарък от библиотека „Зора“ книжки за оцветяване, посветени на семейството, със схема на родословно дърво, както и безплатни читателски карти за Детски отдел.

На **25 ноември** по повод инициативите, свързани с Деня на четенето, в библиотека „Зора“ получихме страхотен подарък от децата от 3 „а“ клас в НУ „Васил Левски“, с класен ръководител Стела Раданова. Третокласниците ни подариха изработени от тях корици на любими детски книжки. Сред тях са „Цар Лъв“, „Ку-Чо се развихря“, „Ариол“, „Феята от захарницата“, „Анна Кадабра“, „Анатол“, „Бягство към вкъщи“, „Тото“, „Дневникът на един дръндьо“, „Хари Потър и Нечистокръвният принц“, „Малкият принц“, „Изадора Муун празнува рожден ден“.

През **декември** организирахме за първи път инициативата „Коледна кутия за вълшебни писма“ и обявихме конкурс за оригинално послание до Добрия старец. Включиха се

деца от ДГ „Синчец“, ДГ „Мак“, ППМГ „Добри Чинтулов“, СУ „Йордан Йовков“, НУ „Васил Левски“, ОУ „Димитър Петров“. Всяко дете получи писмо-отговор Дядо Коледа.

Наградените в конкурса бяха:

Симона Великова - група „Пиноккио“ в ДГ „Синчец“;

Биляна Бързилова – 5 клас, ППМГ „Добри Чинтулов“;

София Димитрова – група „Мечо Пух“ в ДГ „Синчец“;

Магдалена Косев – група „Плудчета“ в ДГ „Мак“;

Христина Христова – 1 а клас, СУ „Йордан Йовков“;

Борислав Байчев – 1 а клас, СУ „Йордан Йовков“;

Хелин Кънджъ – 2 а клас, СУ „Йордан Йовков“;

Таня Ганева – 3 а клас, СУ „Йордан Йовков“;

Иван Васев – 3 б клас, СУ „Йордан Йовков“;

Мелиса Маджарова – 4 а клас, СУ „Йордан Йовков“;

Александър Йорданов – 3 а клас, ОУ „Димитър Петров“.

Отличените деца получиха индивидуални подаръци.

На 13 декември в зала „Зора“ се събраха приятели и почитатели на поезията на талантиливите творци Маргарита Петкова и Добромир Банев, които гостуваха в Сливен по покана на библиотека „Зора“ и НЧ „Зора 1860“.

На 16 декември потребители от Дома за стари хора-Сливен посетиха библиотека „Зора“. Част от тях си избраха книги и станаха наши читатели. Възрастните хора получиха коледни подаръци от НЧ „Зора 1860“, приготвени от децата от школата по приложно изкуство, и ни подариха коледен фенер, изработен от тях. Потребителите бяха гости на Коледния концерт „Венец от гласове“, който се състоя в зала „Зора“.

ЧАСТ II

Б. Художествено-творчески процес в читалището

През 2025 г. важно място в дейността на НЧ „Зора 1860“ заема любителското художествено творчество за деца и възрастни. Всички състави и школи работиха регулярно и представиха богата концертна и сценична програма.

1. Смесен хор „Добри Чинтулов“

Диригент: Георгиос Филадельфевс

Корепетитор: Веселина Атанасова

Изяви през 2025 г.:

- 24.03.2025 г. – участие в тържеството по осветяване на реновираната зала „Зора“.
- 07- 09.05.2025 г. – двуезичен хоров концерт в православния храм „Св. Троица“, гр. Алба Юлия, Румъния.
- 09.06.2025 г. – участие в празничния концерт по случай 165 години НЧ „Зора 1860“.
- 12.06.2025 г. – участие в Международния фестивал на православната музика „Св. Богородица – Достойно ест“, гр. Поморие.
- 19-24.09.2025 г. – участие в международни хорови срещи в гр. Аспровалта, Гърция.
- 18.10.2025 г. – концерт в рамките на XII Национален фестивал за източноправославна църковна музика „Николай Триандафилов – Сливенец“.
- 31.10.2025 г. – участие в концерт по повод Деня на народните будители и 135 години от рождението на композитора Мишо Тодоров.
- 23.11.2025 г. – концерт в храм „Св. Богородица“, гр. Несебър, по повод Деня на християнското семейство.
- 16.12.2025 г. – участие в коледния концерт „Венец от гласове“ със солисти Александър Крунев и Нели Петкова.

2. Обединена школа по изкуствата „Мишо Тодоров“

През 2025 г. в школата се обучаваха **157 деца** в школите: пиано, цигулка, китара, вокална техника и пеене, класически балет, спортни танци, актьорско майсторство, народно пеене и гъдулка, приложно творчество. В школата работят едни от най-добрите, квалифицирани и с дългогодишен опит преподаватели. Възпитаниците на школата активно участват в концерти организирани от читалището, Общината и училищата в града.

Школа „Китара и вокално изкуство“ Преподавател: Иван Кавръков

- 14.05.2025 г. – пролетен концерт.
- 23.05.2025 г. – продукция на школата.
- Участие в лятната открита сцена в Градската градина в няколко поредни седмици.

Школа „Пиано“ Преподавател: Величка Ченова.

Школа „Цигулка“ Преподавател: Елена Попова.

- 12.06.2025 г. – продукция и концерт на школите по пиано и цигулка.
- Участие в Концерт спектакъл „Музика от Сърцето“ - 135 години от рождението на Мишо Тодоров и Деня на народните будители

Балетна школа „Адажио“ Балетен педагог и художествен ръководител: Наталия Хаджикостова

- 25.04.2025 г. – участие в празничен концерт по повод празника на ОУ „Васил Левски“.

- 28.04.2025 г. – участие в концерт по повод Световния ден на танца.
- 29.05.2025 г. – участие в концерт на НЧ „Зора 1860“.
- 09.06.2025 г. – участие в тържествения концерт „165 години НЧ „Зора 1860“.
- 07.10.2025 г. – участие в концерт по награждаване на 61 спортисти на Община Сливен и откриване на фондация „Бъдеще за шампиони – Пламен Крумов“.
- 12.12.2025 г. – премиера на балетния спектакъл „1001 картини“ в ДТ „Стефан Киров“.
- 21.12.2025 г. – гостуване със спектакъла „1001 картини“ в гр. Ямбол.

Детски театър „Зора“ Режисьор: Ивайло Гандев. В този творчески сезон Детски театър „Зора“, започна подготовка на спектакъла „Принц Всезнайко“ – автор Венцислав Асенов, музика Георгиос Филадельфевс и Павел Васев, хореография Наталия Хаджикостова, сценография Борислава Захариева. Поради обективни причини съставът не успя да участва в НДЮТФ „Сцена под Сините камъни“.

Школа по стандартни и латиноамерикански танци

Ръководител: Цанка Иванова Съставът работи с деца от 5 до 12 години и участва в три концерта на читалището и участие в INTERNATIONAL DANCE SPORT FESTIVAL Поморие 10-11 май 2025г в категория изгряващи звезди .

Клас по приложно творчество

Ръководител: Виолета Стрякова. В класа участват 12 деца. В творческата работилница децата изработват мартеници, кукли, играчки, яйца, художествени пана, сурвакници и други изделия посветени на различни теми и празници. През годината бяха реализирани изложби-базари „Пролетна импресия“ във фойето на зала „Зора“ и „Коледна импресия“ във фойето на ДТ „Стефан Киров“ и в Малкия салон на читалището. Събраните средства са използвани за материали.

Школа за народно пеене и гъдулка „Аеда“ Преподавател: Велина Стайкова

Школата е най-награждаваният състав на читалището през 2025 г. и осъществи изключително активна концертна и конкурсна дейност.

По-значими участия и отличия:

- 09.02.2025 г. – Международен конкурс „Орфееви таланти“, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив – 7 златни, 3 сребърни и 2 бронзови отличия.
- 18.02.2025 г. – благотворителен концерт „Фолклорна приказка“.
- 22.02.2025 г. – участие в предаването на БНТ „От българско по българско“.
- 06.04.2025 г. – конкурс „Песенна дъга над Кутев“, гр. Котел – три специални награди.
- 13.04.2025 г. – конкурс „Родило се, преродило“, гр. Ямбол – множество награди.
- 27.04.2025 г. – Национален конкурс „Орфеева изворче“, Стара Загора – златни, сребърни, бронзови и 6 специални награди.
- 30.04.2025 г. – първа награда – Art Talanti Frankfurt, Германия.
- 01.05.2025 г. – международен фестивал – първи награди и покани за участие в Полша.

- 14.05.2025 г. – концерт „Пролетна люлка“.
- 01.06.2025 г. – участие в НУФИ „Широка лъка“.
- 09.06.2025 г. – фестивал „Върбова свирка“, Болярово.
- 13.06.2025 г. – юбилеен концерт „Под знака на Аеда“ – 5 години школа.
- 29.06.2025 г. – национална фолклорна среща – гр. Попово.
- 03.07.2025 г. – конкурс „Старите песни на нов глас“.
- 27.07.2025 г. – събор „Св. Константин“, гр. Пещера.
- 31.08.2025 г. – конкурс „Пендара“, Албена.
- 25.10.2025 г. – конкурс „С песните на Елена Граматикова“, гр. Ямбол.
- 31.10.2025 г. – участие в телевизионния гала концерт на лауреатите на „Старите песни на нов глас“ по БНТ 1.

Фолклорен клуб „Веселие“ Ръководител: Силвия Плъчкова

Формацията участва в три концерта на читалището и в Международния фестивал Art Talanti Frankfurt – Германия 30.04.2025г. и Международен Фолклорен фестивал в Паралия- Катерини, Гърция 18-22.06.2025г.

III. Гостуващи спектакли, концерти и културни прояви в зала „Зора“ през 2025 г.

През 2025 г. сцената на зала „Зора“ остана предпочитано пространство за гостуващи театри, концертни формации, училищни и празнични прояви.

Гостуващи професионални спектакли и концерти

09.04.2025 г. – МДТ „К. Кисимов“ – Велико Търново
„Крадецът на праскови“ по Емилиян Станев.

10.04.2025 г. – „Балконът“ – черна комедия по Олег Ернгов.

11.04.2025 г. – ДКТ – Враца
„Кошмарна комедия“ от Жан Поаре.

17.04.2025 г. – ОБДТ „Невена Коканова“ – Ямбол
„Изспири го пак, Сам“ от Уди Алън.

16.05.2025 г. – „Мъжът на жена ми“ от Миро Гавран.

17.05.2025 г. – „Забавните фокуси на Ненчо Илчев“.

20.05.2025 г. – „Денят, в който спрях да си изневерявам“ от Жан Ануи.

22.05.2025 г. – „Изневери в повече“ от Артур Нюфийлд.

05.06.2025 г. – „Семейството“ – автор и режисьор Орлин Дяков.

16.06.2025 г. – „Отворена брачна двойка“ от Дарио Фо и Франка Раме.

25.06.2025 г. – „Жена на море“ – Здрава Каменова.

01.07.2025 г. – Плевенска филхармония – проект „Геомарчело“.

09.10.2025 г. – Концерт на Орлин Горанов – „Съкровения“.

20.10.2025 г. – Евгени Генчев – „Валсът на розите“.

21.10.2025 г. – Театър „Българска армия“ – „Кафе с претенции“.

- 24.10.2025 г. – Васил Петров и Разградска филхармония – симфоничен проект.
 29.10.2025 г. – „Симфониета – Враца“.
 09.11.2025 г. – ДКТ „Константин Величков“ – Пазарджик – „Тиха, луда нощ“.
 14.11.2025 г. – Драматичен театър – Пловдив – „Венецианска загадка“.
 27.11.2025 г. – „Да оцелееш по Коледа“ – Здрава Каменова.
 01.12.2025 г. – Театър „Българска армия“ – „Ножица-трепач“.
 02.12.2025 г. – „Прецакани“ от Ерик Чапъл.
 17.12.2025 г. – „Бяла Коледа“ – Люси Дяковска и Плевенска филхармония.

Ученически концерти, училищни и празнични прояви. През годината в зала „Зора“ се проведеха многобройни ученически спектакли, концерти и празници на детски градини и училища, сред които:

26.03.2025 г. – концерт на ПГИ „Проф. д-р Димитър Табаков“.
 27.03.2025 г. – ученически театър на ПХГ „Дамян Дамянов“.
 14.04.2025 г. – концерт на ГПЗЕ „Захарий Стоянов“.
 16.04.2025 г. – концерт на ОУ „Христо Ботев“.
 25.04.2025 г. – благотворителен концерт на Неделното училище при Сливенска митрополия.
 28.04.2025 г. – представления на театър „Класика“ – ГПЗЕ „Захарий Стоянов“.
 02.05.2025 г. – номинации на випуск 2025 на ПХГ „Дамян Дамянов“.
 15.05.2025 г. – номинации на випуск 2025 на ППМГ „Добри Чинтулов“.
 02.06.2025 г. – концерт на съставите на НЧ „Христо Ботев 1837“.
 14–17.10.2025 г. – представления от програмата на VII Международен фестивал на изкуствата „Магията на вятъра“ – Сливен 2025.

В. Фестивали, организирани и съорганизирани от НЧ „Зора 1860“

1. Национален детско-юношески театрален фестивал

„СЦЕНА ПОД СИННИТЕ КАМЪНИ“ – Осмо издание

Фестивалът се проведе на 19, 20, 21 и 22 юни 2025 г. под патронажа на Общински съвет Сливен, Община Сливен. Основен организатор Народно читалище „Зора 1860“ Сливен. Участваха детски и младежки театрални състави от Сливен, Ичера, Айтос, Хасково, Габрово, Пазарджик, Варна, Баня, София и Ямбол. В четири фестивални дни се представиха 20 театрални спектакъла.

Жури на фестивала: Мария Статулова – актриса, Георгиос Филадельфевс – музикант, диригент, тенор и Илиан Урумов – художник, председател на СБХ – Сливен.

2. Фолклорен фестивал „Приятелите чрез танца“

На 18 октомври 2025 г. на територията на крепост „Туида“ се проведе фестивалът, организиран от Сдружение „Дай, бабо, огънче!“ – Перник, с подкрепата на НЧ „Зора 1860“ и СНЧ. Участваха 18 танцови клуби и състави от страната.

3. XI Национален фестивал на източноправославната църковна музика „Николай Триандафилов – Сливенец“

Фестивалът се проведе на 18–19 октомври 2025 г. в храм „Света Богородица“ – Сливен. Организатори: Сливенска митрополия, Община Сливен и НЧ „Зора 1860“.

Участваха хорови състави от Сливен, Пловдив, София, Шумен, Бургас и Букурещ-Румъния.

Г. Административна дейност и партньорства

Читалищното настоятелство и екипът на НЧ „Зора 1860“ продължиха активната работа за разширяване на партньорствата с културни институти, неправителствени организации и образователни институции.

Основен акцент остава търсенето на нови възможности за проектно финансиране и устойчиво развитие на дейностите.

Реализирани и поддържани проекти

- Финансиране от Община Сливен за провеждане на Националния детско-юношески театрален фестивал „Сцена под Сините камъни“.
- Финансиране от Община Сливен за издаване на биобиблиография „Мишо Тодоров“
- Дарение от Сливенска Митрополия за съфинансиране на XII Национален фестивал на източноправославната църковна музика „Николай Триандафилов – Сливенец“

Д. Материална база - През месец юли 2024г. започна основен ремонт на зрителната зала на НЧ „Зора 1860“. С дарение в размер на 160 000 лв., предоставено с решение на Общински съвет – Сливен и договор за дарение, бе осигурена възможност за извършване на наложителния основен ремонт. През 2025г. дейностите по ремонта и обновяване на залата бяха приключени. Общата стойност на проекта за двете години е 300 411 лева.

Е.Организационна дейност

През 2025 г. бяха проведени пет заседания на Настоятелството: 10.03.2025 г.; 30.09.2025 г.; 30.10.2025 г.; 25.11.2025 г.; 09.12.2025 г.

Проведено е едно Общо събрание – на 20.03.2025 г.

Заклучение

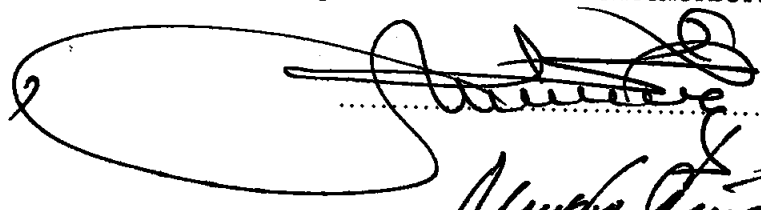
Ръководството на Народно читалище „Зора 1860“ изказва благодарност на всички членове на читалището, на художествените ръководители, диригентите, преподавателите, самодейците, децата артисти и техните родители за отдадеността и активната им работа през 2025 година.

Благодарност изразяваме и към секретаря на читалището – Галина Георгиева, към Община Сливен, кмета г-н Стефан Радев, председателя на Общинския съвет – адв. Димитър Митев, както и към общинските съветници и администрацията за доброто партньорство.

Убедени сме, че и занапред читалищната общност ще продължи да отстоява мястото на НЧ „Зора 1860“ като духовен и културен център на град Сливен.

Докладът е обсъден и приет на Годишното общо събрание на НЧ „Зора 1860“ на 19 март 2026г.

Председател на Настоятелството на НЧ „Зора1860“ Сливен:

..... Минко Вичев Стефанов
